1846. No.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturday avond.

WOENSDAG, 9 DECEMBER.

De Prijs der Courant is 6 st. per jaar; de afzonderlijke nummers 3 cents. Gunsten afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 December.

Eergisteren werd de 54ste verjaardag van Z. M. den Koning alhier op eene godsdienstige wijze en ook door het uitsteken der vlaggen van de stads en vele bijzondere woningen en het spelen van het klokkenspel plegtig herdacht.

Ook werd hier II. Zondag door het 8ste regement een militair feest gehouden en prijsuitdeeling aan onderwijzers en belooningen uitgedeeld voor het zwemmen, in een zaal der Cavallerie-Cazerne daartoe smaakvol ingerigt; er werden ook proeven van zang, dans- en schermkunst gegeven. De bijeenkomst werd vereerd door de tegenwoordigheid van HH. Burgemeester en Wethouders, den Voorzitter der Regtbank, de Officieren der Schutterij en die van het 5de regement. 's Namiddags was er een feestmaal van HH. Officieren der Schutterij met die van het 5de en 8ste regement.

Gisteren had er bij de school van het 5de regement, mede in tegenwoordigheid van genoemde autoriteiten, verscheidene leden van den Stedelijke Raad en Hoogleeraren, een dergelijk militair feest plaats. Bij afwezigheid van den Majoor Baron de Bieberstein, deelde Kapitein Cronk prijzen uit aan de onderwijzers. De kweekelingen gaven gelukkige proeven in het schermen, zingen, reciteren, enz.; terwijl er 's avonds door hen een feest werd gegeven, dat door velen bezocht werd; op hetwelk mede geschermd, gezongen en gedanst werd en onder anderen een pantomime in twee bedrijven vertoond. De 2de Luitenant Bretz maakte van al zijne bemoeijingen tot regeling dier feestelijkheden de meeste voldoening, en het geheel leverde een bewijs op van den hoogen prijs die het verdienstelijke Overste stelt op eene beschaafde vorming van den krijgsman.

Naar wij vernemen, zijn de Saksische ingenieurs en mijnwerkers, tot ontginning der goudmijnen aan de kust van Guinea bestemd, van welke wij in ons nommer van 27 October melding maakten, dezer dagen provisioneel weder naar Saksen teruggekeerd, en zullen, zoo als verzekerd wordt, in het voorjaar weder hier te Lande terugkeeren, en alsdan naar hunne bestemming vertrekken, naardien zulks als de geschiktste tijd dit jaars tot dat einde wordt aangemerkt. Men brengt zulks in verband met het verblijf hier te Lande van den Gouverneur dier Kolonie, den Hoog Ed. Gestr. Heer A. van der Eb, die waarschijnlijk den winter hier overblijven, insgelijks tegen dien tijd weder naar de kust van Guinea vertrekken, en de werkzaamheden aldaar leiden en besturen zal. (*Rott. Cour.*)

— In de *Utrechtsche Courant* lezen wij het volgend artikel, met uitnoodiging, om het ten nutte van het algemeen over te nemen:

» De artikels dezer dagen in het *Handelsblad* te vinden, over de landverhuizing tot kolonisatie in de overzeesche bezittingen, verdienen allen aandacht en opmerking; maar daar dezelve slechts zijdelings en verwijderd op het pauperisme hier te lande kunnen werken, zoo behoort voornamelijk acht geslagen te worden op het middel, dat regtstreeks en dadelijk werkt om den voortgang van het pauperisme te stuiten. Dat dit middel is de ontginning en cultuur onzer heide-gronden, daaraan kan niemand redelijker wijze twijfelen: duizende handen krijgen daardoor nuttigen, winst- en broodgevenden arbeid, die thans werke- en broodeloos zijn. En evenwel is er onder de Nederlanders, die kunnen en gaarne willen helpen, tot dus ver niemand, die hande aan het werk slaat, om dit groote doel te bereiken. Er zullen zeker onderscheidene oorzaken daartoe mede werken, maar de voornaamste zal wel deze zijn: het vordert groot kapitaal en dit is groote kansrekening aan verbonden.

Steller dezes heeft naauwgezet en ernstig deze zaak overwogen, onderzocht en berekend en heeft bevonden, dat er middel bestaat om de noodige geldsommen gemakkelijk zonder bezwaar of noemenswaardige opoffering van iemand zamen te brengen en zonder verlies of eenige risico zeker en onwijfelbaar het groote doel in al deszelfs uitgestrektheid te bereiken, zoo zich slechts een getal van zes of acht personen, die door hunnen naam, maatschappelijken stand en vermogen vertrouwen kunnen inboezemen, tot deze onderneming wil vereenigen met hem, om het door hem uitgedacht middel in werking te brengen en tot het einde toe in werking te houden; hij durft met vertrouwen verzekeren, dat niet alleen het land onzer geboorte en de noodlijdende landgenoot daarvan genot zullen hebben, maar dat ook den ondernemers in de toekomst belangrijk voordeel wachtende is. — Hij noodigt dien ten gevolge allen uit, die hiertoe genegen en geschikt zijn, om zich aan de onderteekening deszelfs bekend te maken, adres franco aan het bureau der *Utrechtsche Courant*.

N. N.

's GRAVENHAGE, 7 December.

Een buitengewone *Staats-Courant* van Zondag 6 December deelt een groot aantal benoemingen mede door Z. M. bij de Zee- en Landmagt in de O. I. bezittingen van Krijgslieden in verschillende rangen zoo tot Ridders der Militaire Willemsorde van de derde en vierde Klasse als van den Ned. Leeuw, terwijl er voorts nog van een aantal anderen lofelijke vermelding wordt gemaakt en bevorderingen zijn aangekondigd.

Voorts bevat dezelfde Courant nog de volgende benoemingen:

Tot Staatsraad in buitengewone dienst, de Directeur van het Kabinet des Konings, Mr. A. G. A. Ridder van Rappard. Tot Commandeurs der Orde van den Ned. Leeuw, H. den Dubbelden, Bisschop van Emmus en partibus infidelium, Apostolisch Administrateur van het Vicariaat te 's Hertogenbosch en Jhr. F. A. Ridder van Rappard, Secr. Gen. bij het Dep. van Oorlog. Voorts tot Ridders dierzelfde orde hier te land:

L. Arts, Commies bij het Departement van Buitenl. Zaken; Mr. P. Beelaerts van Emmickhoven, President der Regtbank te Dordrecht; S. R. Beerta, Genees-, Heel- en Verloskundige te Grijpskerke; J. H. Bots, Lid der Gedep. Staten van N.-Braband; D. J. van Brandenburgh, Predikant te Delfshaven; A. C. Bredero, Secretaris bij het Grootboek te Amsterdam; L. Graaf van Bylandt, Zr. Ms. Kamerheer; Mr. C. W. E. Cazius, Proc.-Generaal bij het Prov. Geregtshof van Utrecht; J. A. Coppens, Rector te Handel; J. J. F. M. H. Cornelj, Mr. H. J. H. Modderman, E. P. de Monchy, Mr. R. P. Romme en Mr. A. Telting, Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; C. D. Cromvelin, Directeur van de Nederl. Bank; Mr. G. Delprat, Rijks-Advocaat te 's Gravenhage; J. ab Utrecht Diesselhorst, Predikant te Wolphaartsdijk; Mr. G. B. Dury van Haeften, Districts-Commissaris in Gelderland; A. van Dijk, President van het Seminarie te Rolduc; G. van Eldik, Secretaris der Geneeskundige Commissie in Gelderland; R. Engels, Predikant te Nieuwolda; G. W. F. Baron van Fridagh, Inspecteur bij de In- en Uitgaande Regten te Zwolle; Mr. A. van Galen, Advocaat Generaal bij het Prov. Geregtshof van Utrecht; L. S. van der Hagen, Aanspreker van Hellevoet en Zeddam, en Pastoor te Soeterwoude; Mr. E. Scheen van Hasselaar, Dijkgraaf van Rijnland; D. Heilbron Cz., Med. Doct., Voorzitter der Israëlitische School- en Godsdienst-Commissie te Amsterdam; J. B. Helvich, Lid der Ged. Staten van Overijssel; A. W. Graaf van Hogendorp, Ontvanger te Dordrecht; Mr. H. C. J. Hoog, Lid der Ged. Staten van Z.-Holland; J. W. G. Baron van Hoorn, Directeur van het Postkantoor te Groningen; Mr. G. Huidekoper Jongstal, President van de Regtbank te Sneek; A. Knappert, President van de Kamer van Koophandel te Schiedam; Mr. H. J. Koenen, Lid van de Stedel. Raad van Amsterdam; J. van Konijnenburg, Directeur der Kolonien van de Maas- en Weldadigheid in Drenthe; J. A. A. Kruyer, Az., Predikant te Heeze; H. C. Kros, Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in Vriesland; F. A. van Lanschot, Lid van de Sted. Raad van 's Hertogenbosch; Mr. J. Loosecaat, Raadsheer van het Prov. Geregtshof in N.-Braband; H. J. van Marienlust, Burgemeester van Wijk bij Duurstede; Jhr. Mr. J. C. Martens van Sevenhoven, Vice-President van het Prov. Geregtshof van Utrecht; J. Mees, Vice-President van de Kamer van Koophandel te Rotterdam; H. Menso, Burgemeester van Rhenen; E. van der Oudermeulen, Z. Ms. Adjudant, Commandant der Schutterij te 's Gravenhage; A. W. C. Baron van Pallandt van Barlham, Lid van de Prov. Staten van Gelderland; Mr. J. H. van der Penne, Raadsheer in het Prov. Geregtshof van Gelderland; Mr. D. Rutgers van Rozenburg, Vice-President van de Regtbank te Amsterdam; S. Rijnbende, Burgemeester van Schiedam; Schwartz, Gepens, Luit.-Kolonel van het O.-I. leger; Dr. G. Simons, Adviseur voor de Zaken van Werktuig- en Scheikunde; S. van Sloterdijk Beekkerk, Inspecteur der Registratie te Dokkum; G. Sluis, Commies bij het Prov. bestuur van Drenthe; C. Smit, Scheepsreeder te Ridderkerk; J. L. Sobels, Regent van het Seminarie, alsmede te St. Michielsgestel; G. J. Spengler, Commandant der Schutterij te Middelburg; H. Stedenfeld, Raad. tot Arnhem; L. Stokvis, Lid der Prov. Staten van N.-Holland; Jhr. Mr. G. van Tets van Goudriaan, Ontvanger te Rotterdam; Mr. W. J. Tuecken, Wethouder van Maastricht; Mr. A. J. Duymaer van Twist, Lid van de Tweede Kamer; J. Vorsterman, Burgemeester van Alkmaar; H. H. Kerchhoff, Lid van de Commissie van Onderwijs in N.-Braband; Jhr. J. van Reigersberg Versluys, Lid der Gedep. Staten van Zeeland; Jhr. Mr. C. C. J. Wijnaendts, Raadsheer in den Hoogen Raad, en J. J. Wolterbeek, Boekhandelaar te Utrecht.

in de Oost-Indiën: Mr. P. G. Ardesch, Resident van den Raad van Justitie te Batavia; D. A. Buyn, Resident van Bantam, C. Daendels, Koopman te Samarang; Dr. J. Selliger, Stads-Geneesheer te Batavia; Ilr. J. F. Hora Siccama, Resident van Batavia; P. J. Stammler, President der Rekenkamer te Batavia.

En in de West-Indiën: C. Conradi, Predikant te Curaçao.

Tot Broeders der Orde van den Nederl. Leeuw: B. Burggraaf, Hoofd Onderwijzer te Leeuwarden, en J. Woltenson Gz., Secretaris van het Stedel. bestuur van Coevorden.

Reeds vroeg in den morgen kondigde in deze Residentie het wapperen der vlaggen van den torentrans, van alle openbare gebouwen en van vele bijzondere woningen het heugelijk feest aan der verjaring van Z. M., Nederlands geëerbiedigden en geliefden Koning. De vreugde van dezen dag werd echter merkelijk gestemperd door de mare die zich verspreidde, dat Z. M. zich ongesteld bevond. Wij achten ons gelukkig te kunnen melden, dat deze ongesteldheid van geen' ernstigen aard is; dat Z. M. een' rustigen nacht heeft gehad en zich heden redelijk wel bevindt.

H. M. de Koningin benevens de Prinsen en Prinsessen, alhier aanwezig, hebben de ochtend-godsdienst bijgewoond, onder het gehoor van den Hofkapelaan, den Weleerw. Heer Dr. Dermout, die, naar aanleiding van Psalm XCV, vs. 3 (*want de Heer is een groot God, ja een groot Koning boven alle Goden*), eene treffende en toepasselijke rede gehouden en in zijn gebed den Goddelijken zegen afgesmeekt heeft over den Koning en over zijn geslacht, dat zijne jaren verlengd mogen worden en zijne Regering voorspoedig zij.

Uit hoofde van het ongunstige weder, heeft de groote parade der troepen van het garnizoen geen plaats gehad.

Heden middag is er familie-diner ten hove.

Ter viering van Zr. M. verjaarfeest werd heden middag door Z. Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken een groot diner gegeven, waarop de leden van het Corps Diplomatique, 's Konings Ministers en eenige hooge autoriteiten genoodigd zijn.

Het aangekondigde gala-concert ten hove zal morgen avond geen voortgang hebben.

— H. M. onze geëerbiedigde Koningin heeft Il. Vrijdag de naaischool te Scheveningen met hare tegenwoordigheid vereerd, en bij die gelegenheid op nieuw aan Mevrouw Maas Hoogstderzelver bijzondere tevredenheid betuigd over de verderingen der kinderen en de nette wijze, waarop de door haar ten behoeve der armen vervaardigde kleedingstukken waren bewerkt. Gisteren zijn die kleedingstukken, benevens eene aanzienlijke hoeveelheid brandstoffen en levensmiddelen, door Mevrouw Maas, namens H. M., aan huisgezinnen die in behoefte verkeeren, verstrekt, als een aandenken bij gelegenheid van 's Konings geboortefeest.

Jongstl. Donderdag werd alhier de tweede vergadering gehouden van het bestuur der 's Gravenhaagsche Afdeeling van de Ned. Vereeniging tot afschaffing van den sterken drank, met hare leden en vreemdelingen. De vergadering werd voorgezeten door den Eerw. Heer Huydecoper, en door hem geopend met eene toespraak, naar aanleiding van zeker bericht omtrent het afschaffen der absynthe bij de Fransche troepen te Algiers, dat door het *Handelsblad* in der tijd als eene bijzonderheid vermeld, en daaruit overgenomen was door een Duitsch blad (waarin de leer der afschaffing van gedistilleerd als volksdrank opzettelijk wordt verkondigd), met opmerking dat hedoeld berigt, aangeprezen door een der voornaamste handelsorganen van het land, dat het vaderland van de jenever is, en waar zoo groote behoefte bestaat aan afschaffing derzelve als volksdrank, een verblijdend voorteeken mag heeten. De spreekbeurt werd ditmaal vervuld door den Heer Mr. C. C. E. d'Engelbronner. In eene uitgebreide rede, in welker geleidelijke voordragt de spreker echter niet weinig werd gesteund door de onverpoosde aandacht der talrijke schare van toehoorders, herinnerde Z.Ed.G. aan het bezoek, voor eenige jaren ook aan Nederland, en wijlen Z. M. Willem I gegeven door den zoo gunstig bekenden Amerikaanschen matigheidsvriend Robert Baird, van wien men weet, dat hij van Boston naar den toenmaligen Koning van Pruissen werd afgevaardigd, ten einde Z. M. op Hoogstd. verlangen, met de middelen bekend te maken, die in de Vereenigde Staten sedert 1826, ten gevolge van het sedert dat tijdstip aangenomen beginsel van geheele onthouding van alle gedistilleerd, met zoo veel zegen werden aangewend, ter uitroeijing van dien verderfelijken volksdrank. De spreker herinnerde verder aan de toenmalige staatkundige omstandigheden van ons vaderland, waaraan hij, even als Böttcher in zijne Geschiedenis der Matigheids-Vereenigingen in Europa, welke toegeschreven hebben, dat Robert Baird, destijds hier te lande niet openlijk is opgetreden om de zaak der matigheid in haar waar licht te stellen, en door zijne leering aan te bevelen, zoo als hij onder anderen in de maand Nov. 1840 te Berlijn deed, bij eene rede, die Böttcher in zijne geschiedenis grootendeels bewaard heeft. De spreker achtte het wenschelijk, zijne hoorders met die rede eenigermate bekend te maken. Zij bevat eene schets van de hoofdpunten der geschiedenis van de matigings- en matigheidsgenootschappen in de Veren. Staten. De redenaar trok in het tweede deel zijner rede eenige parallellen, om te doen zien, wat in Nederland reeds geschied was, maar vooral nog te doen overblef, om eenmaal dezelfde heilrijke uitkomst te mogen verwachten, als waarin de bevolking der Vereen. Staten zich thans verheugt. Het is niet mogelijk ook slechts een uittreksel te leveren van de reeks van belangrijke mededeelingen, waarvan deze rede overvloeide, welke den spreker heeft gekenmerkt, niet slechts als een ijverig voorstander der Vereeniging, voor welke hij dezen avond was opgetreden, maar tevens als een warm vaderlander, en wij wenschen hartelijk, dat de zoo onloochenbare waarheden, die hij aan de volksklasse, welke de meerderheid der vergadering scheen uit te maken, met zooveel overtuiging heeft voorgehouden, diepen indruk op haar moge achterlaten. Spreker eindigde zijne rede met eene dichterlijke ontboezeming, die getuigde van het innig gevoel, dat hem bij dit onderwerp bezielde. Nadat de Voorzitter den Spreker namens de vergadering dank had gezegd voor zijne zoo wel gekweten taak, zijn weder 18 nieuwe leden der vergadering bekend gemaakt, welke zich altijd door eenen geest van ijver hebben onderscheiden.

---

8 December.

Men verneemt dat de ligte ongesteldheid, waardoor Z. M. de Koning is aangetast, thans gelukkig grootendeels is geweken.

— Men verneemt dat er den 15den dezer een groot diner van de Voorzitters en Leden, de ambtenaren van het Openbaar Ministerie en de Griffiers van den Hoogen Raad zal worden gehouden, waarop genoodigd zijn Z. Exc. de Minister van Justitie, de Heer Mr. J. C. Faber van Riemsdijk, als Deken van de Orde der Advokaten en de Heer Mr. J. G. A. Clant, als de oudste der Heeren Procureurs bij den Hoogen Raad.

ROTTERDAM, 7 December.

In het vorige jaar was het stelsel aangenomen, om, ter bestrijding van de buitengewone uitgaven, welke de gemeente-besturen te doen hadden, ter voorziening in den nood der behoeftigen, ontstaan ten gevolge van het misgewas der aardappelen, in den regel geene buitengewone omslagen toe te staan. Men verneemt dat Z. M. thans, uit aanmerking van de veranderde omstandigheden, genegen is om aan de aanvragen, die door de gemeentebesturen, tot de heffing van buitengewone omslagen, ter voorziening in de behoeften der onvermogende ingezetenen, gedurende den aanstaanden winter, mogten gedaan worden, gunstig gevolg te geven, voor zoo veel althans in het algemeen de voor te dragen buitengewone omslagen niet mogten overtreffen, het maximum van het bedrag der aan de bedoelde gemeenten toegestane gewone omslagen.

— Wij vernemen met genoegen van een geloofwaardigen kant, dat een zendeling van Menado (op Celebes) aan een zijner vrienden in Europa heeft geschreven, dat de Regering aldaar sedert eenigen tijd ommetingen heeft doen bewerkstelligen tot het daarstellen van eenen grooten weg, van Menado naar Makassar (dus door het geheele eiland). Wanneer dit grootsche plan uitvoering erlangt, kan het de gewigtigste gevolgen voor deze belangrijke bezittingen hebben.

AMSTERDAM, 7 December.

Het getal der zieken, van den 28sten November tot den 4den December ingeloten, in de beide gasthuizen dezer stad opgenomen, was iets, schoon weinig meer dan de vorige week: het was ditmaal 247, terwijl het op den 27sten November 235 geweest was. Ten gevolge hiervolge hiervan was ook het aantal zieken in beide die gestichten van 1,616 tot 1,623 geklommen. De bij den burgerlijken stand aangegevene sterfgevallen waren daartegen minder, te weten 214, daar zij verleden week 224 waren.

GORINCHEM, 5 December.

Als eene bijzonderheid deelen wij onzen lezers mede, dat een der bedienden van den Heer Hendrik Potvliet, tabaks-verkooper alhier, Barend de Munnik genaamd, op den 1sten dezer zijn 70sten verjaardag vierende, tegelijk het genoegen genoot, zijne 60-jarige dienst bij zijnen tegenwoordigen meester en dien's vader en grootvader te gedenken. Moge dit voorbeeld den dienstbaren stand in de maatschappij doen zien, hoe oppassendheid en trouw beloond worden, en den weg openen om in gevorderden leeftijd hun bestaan te verzekeren.

UTRECHT, 7 December.

Naar wij vernemen bedroeg het getal Studenten aan onze Hoogeschool op 1 November als volgt: In de Wijsbegeerte en Letteren 15 (en elders studerende 6); in de Geneeskunde 59 (en 2); in de Wis- en Natuurkunde 8 (en 2), in de Godgeleerdheid 112 (en 2); in de Regtsgeleerdheid 149 (en 10); te zamen 343 studenten, en 22, die alhier zijn ingeschreven, doch elders studeren.

ASSEN, 5 December.

Heden avond werden alhier acht perceelen veen ingezet, hetwelk het laatste overblijfsel is der veenen, door Lodewijk Napoleon in 1808 aan Assen geschonken. De inzet bedraagt ruim ƒ 21,000. In 1829 werden deze veenen van de domeinen gescheiden en bekwam ze de stad, zoodat deze van Lodewijk Napoleon niets meer overig heeft dan het stads-bosch.

— Gisteren is hier aanbesteed het maken van de aardebaan en het bestraten van den provincialen weg tusschen Gieten en het begin van den Toldijk in het gehucht de Hulle, voor ƒ 34,000, door Arends te Millingen.

MIDDELBURG, 5 December.

Heden had alhier voor het Prov. Geregtshof de uitspraak van het vonnis plaats, in de zaak van Jeremias Lauret en 20 anderen, onder welke 2 vrouwen; alle, behalve drie, schuldig verklaard aan den belangrijken diefstal, in den nacht van 23 op 24 Nov. 1845, ten huize van den Landman Isaac Nortier, onder Oostburg gepleegd, en zijn 16 personen tot de straf des doods (de galg) veroordeeld, terwijl de beide vrouwen zijn veroordeeld om gewurgd te worden aan eenen paal en 3 zijn vrijgesproken.

's HERTOGENBOSCH, 4 December.

Om uitvoering te geven aan het nieuwe reglement op het beheer der dijken en polders in deze provincie, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 19 Maart 1846, waren de stemgerechtigden geëerdenutegen den 17den November opgeroepen en zijn in grooten getale opgekomen. De werkzaamheden hebben in

de vergaderingen den 27, 29 en 30sten November en 1 en 2 December plaats gehad onder het voorzitterschap van Jhr. H. A. Thye Hannes.

Op den laatsten dag werden de jaarwedden geregeld en aanmerkelijk verminderd, als aan den President f 100, aan ieder Heemraad f 75 en aan den Griffier f 200.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Brieven uit Odessa klagen nog altijd over gebrek aan schepen tot het inladen van granen, onder aldaar nog 1,100,000 mudden tarwe, 20,000 mudden rogge, 70,000 mudden haver en 12,000 mudden gerst in voorraad liggen.

SPANJE.

MADRID, 29 November.

Het Regeringsblad deelt de volgende verklaring mede van den Infant Don Henriques:

»Mevrouw. Willende aan de eene zijde, dat mijn gedrag ophoude duister te schijnen, en aan den anderen kant begeerig om aan Uwe Majesteit, op den dag zelven van haar leest, een blijk van eerbied en gehechtheid, van vaderlandsliefde en diepe onderwerping aan den grondwettigen wil Uwer Majesteit en aan de beslissingen van de wettige vertegenwoordigers der natie te geven, heb ik uit eigene vrije beweging en zonder aan eenigen invloed gehoor te geven, maar alleen luisterende naar de inspraak van mijn geweten, besloten om plegtiglijk de protestatie, door mij den 9den September jl. te Gent getekend weder te vernietigen, zoodanig, dat zij nooit eenige kracht zal kunnen hebben of de minste uitwerking doen. Het behage Uwe Majesteit om met welwillendheid de uitdrukking mijner toewijding te aanvaarden en de eerbiedige hulde aan te nemen der gehechtheid en trouw van uwen toegenegen en onderworpen neef, die de koninklijke voeten Uwer Majesteit kust."

Deze verklaring heeft de verzoening van Don Henriques met de overige leden van zijne familie ten gevolge gehad.

ITALIE.

ROME, 18 November.

De Paus heeft een algemeen jubileum uitgeschreven, hetwelk aanvangen zal op den 6den December en eindigen den 27sten dezer maand. De daaraan verbonden aflaten kunnen bij het gestrengelijk in acht nemen van eenige voorwaarden, zoo als het tweemalen bezoeken der kerken, driemalen vasten, biechten, enz., niet alleen binnen Rome verkregen worden, maar ook buiten die stad, en zelfs door personen welke thans ter zee varen, na hunne aankomst op het vasteland.

— Het is hier sedert eenige dagen geheel winter; des ochtends zijn de velden en tuinen met sneeuw overdekt.

— De Augsburger *Allgemeine Zeitung* geeft het volgende berigt uit Rome van 23 November:

»De verwachte rondgaande brief des Pausen aan de Katholijke Bisschoppen is verschenen. Hij is van den 9den November gedagteekend, doch eerst heden openbaar gemaakt en in 10,500 exemplaren verzonden. Dit breedvoerige stuk (het bevat 15 bladzijden in klein folio) begint met een kort overzigt van het roemrijke Pontificaat van Gregorius XVI, en de verklaring, dat de Heilige Vader bij de aanvaarding van zijn verheven herdersambt de behoefte gevoeld heeft om al dadelijk het woord tot zijne hulparbeiders, de Geestelijke Overheden, te rigten »»opdat zij, met bisschoppelijke kracht en standvastigheid strijdend tegen den afschuwelijksten vijand des menschelijken geslachts, als goede soldaten van Jezus Christus, onwrikbaar pal mogten staan, als een muur voor het Huis Israel;"" waarna het aldus vervolgt: »»Het is niemand van ulieden verborgen, eerwaardige broeders, hoe in dezen onzen beklagenswaardigen tijd de lievigste en vreeselijkste oorlog tegen de Katholijke zaak wordt aangeblazen door degenen die, door een misdadiger band verbonden, vreemd geworden aan de gezonde leer en het oor sluitend voor de waarheid, er zich op toeleggen, aanstootelijke gevoelens (opinionum portenta) uit de duisternis op te rooien, ze naar vermogen nog te overdrijven en onder het volk te verspreiden. Onze ziel grauwt en wij worden verteerd door de bitterste smart, wanneer wij aan al die godvergetelijke dwalingen, aan de veelerlei listen en treken denken, waardoor deze haters der waarheid en des lichts en geoefende verleiders des bedrogs zich bijvoren, om alle zucht tot godsvrucht, regtvaardigheid en regtschapenheid in de gemoederen der menschen uit te dooven, de zeden te bederven, goddelijke en menschelijke regten te verwarren, de Katholijke godsdienst en de burgerlijke maatschappij te schokken en te doen wankelen, ja, zoo dat ooit mogelijk ware, ten eenen male te vernietigen."" Tot deze worden niet alleen de bestrijders der openbaring en godslasteraars gerekend, maar »»het blijkt ook hoe groot de dwaling is dergenen, die, de rede misbruikende en Gods woord als het werk van menschen voorstellende, zich verstouten hetzelve naar eigen goedvinden te verklaren en uit te leggen, terwijl toch God zelf een levend gezag heeft ingesteld, hetwelk den waren, juisten zin zijner hemelsche openbaring leeren, bekrachtigen en allen twist in zaken des geloofs en der zedelijkheid door eene onfeilbare uitspraak beslechten moest;"" terwijl voorts, onder verwijzing op het gezag der kerk en hare priesterlijke eenheid door de onafgebroken opvolging van de opvolgers der Apostelen, als eene voorname taak der zielzorgers wordt aangewezen, onophoudelijk tot het getrouw vasthouden aan deze beginselen te vermanen, en tegen de verfoeijelijke verleiders te waarschuwen die de kerk en Gods woord aan de rede zouden willen onderwerpen. Vervolgens handelt de rondgaande brief over andere afdwalingen en bedriegelijke listen (monstra errorum et fraudes) over goddelooze woelingen tegen den H. Stoel, over heimelijke schetmaatregelen, die reeds door vroegere Pausen veroordeeld zijn, over de zeer ondeugende bijbelgenootschappen (vaferrimae biblicae societates), die de kunstgrepen der oude ketters vernieuwende, niet ophouden om de H. Schrift tegen de regels der kerk in allerlei talen in groote getale en met onzaggelijke kosten aan allerlei soort van menschen ook de meer onbeschaafden om niet uit te deelen; zoo dat zij met verwerping der goddelijke overlevering en het gezag der Katholijke kerk de uitspraken des Heeren naar hun bijzonder gevoelen uitleggen en den zin verdraaijen, — die de Heilige Vader naar het voorbeeld zijner voorgangers insgelijks veroordeelt; — voorts over het verderfelijke philosophische onderwijs der jeugd, over het alle onderscheid tusschen goed en kwaad opheffende stelsel van het godsdienstig indifferentismus, over de aanvallen tegen den ongehuwden staat der Priesters, die helaas ook door sommige kerkelijke mannen wordt begunstigd (qui propriae dignitatis misere obliti se voluptatum blanditiis ac illecebris vinci et detineri patiuntur), over de verderfelijke en zelfs door het natuurregt gewraakte leer van het communismus, over de schijnheiligheid (*Muckerei*, in de *Augsb. Zeit.*) van hen die in schaapskleeding rondgaan, terwijl ze verscheurende wolven zijn, omtrent welke de Dat. telast zoo als gemeld blad die mededeelt waarin echter wel iets schijnt uitgelaten, aldus luidt: (tenebriosissimae eorum insidiae quae in vestitu ovium, cum intus sint rapi rapaces, mendacia ac fraudulenta pietatis et severioris virtutis ac disciplinae, humiliter irrepunt, blande capiunt, molliter ligant, latenter occidunt), eindelijk over de slechte drukpers, welke hier niet in den gewonen politieken maar in den zedelijken zin verstaan moet worden. Voorts wordt de geestelijkheid tot regtschapenheid van wandel, zuiverheid in de leer en gestrenge tucht vermaand; met name mogten de Bisschoppen niet te spoedig tot de wijding overgaan maar vooral naauwkeurig onderzoeken of de te wijden personen in alle opzigte voorbeeldig en aanbevelenswaardig zijn, zoo echter dat hoofdzakelijk op het zedelijke gedrag en de wetenschappelijke beschaving acht gegeven worde. Dit is het doel, hetwelk bij de geheele opleiding der geestelijkheid van der jeugd af, en bij de inrigting der Theologische seminarien, overeenkomstig de voorschriften van het Concilie van Trente, op het oog gehouden moet worden. Evenzoo wordt eindelijk ook, als het beste middel om afval te voorkomen en stichting te bevorderen, de zuivere prediking des Goddelijken Woords zonder den tooi van valsche welsprekendheid, en als middel om de waardigheid van den geestelijken stand te verhoogen, het houden van geestelijke oefeningen aanbevolen. Met een gebed tot den troon der genade, onder aanroeping van de voorspraak der onbevlekte Maagd Maria, van den Vorst der Apostelen aan wien Christus de sleutels des hemelrijks heeft toevertrouwd, van zijnen Mede-Apostel Paulus en van alle Heiligen en met verleening van den Apostolischen zegen sluit deze merkwaardige rondgaande brief, die ook buiten de Katholijke kerk veel deelneming zal opwekken. De stelling van Zijne Heiligheid als wereldlijk vorst is zeer gehecht eigenaardig, dat deze zijne eerste officiele handeling, als geestelijk opperhoofd niet alleen voor de theologische wereld, maar ook voor de politieke en wetenschappelijke kringen hooge belangrijk is."

OOSTENRIJK.

WEENEN, 30 November.

De levensmiddelen zijn hier zeer duur, en de ellende der arme volksklasse is ontzettend, zoodat er menigvuldige aanvallen en zelfsmoorden des nachts plaats hebben.

— Te Ratibor in Silesie, zijn den 27sten een twintigtal Circassiers aangekomen, zich naar Weenen begevende om het lijk van wijlen de Grootvorstin Maria over te nemen, en over Krakau en Warschau naar Petersburg te vervoeren.

HESSEN.

De Tweede Kamer der Standen van dit Groot-Hertogdom heeft de bepaling aangenomen, dat de huwelijken kerkelijk zullen moeten voltrokken worden; zelfs werd een voorstel verworpen van een der leden uit Rhijn-Hessen, waar de Fransche wetboeken nog gelden, dat in die provincie ten minste de voltrekking des huwelijks door de Burgerlijke Overheid moest behouden blijven. Dit besluit heeft een hoogst ongunstigen indruk gemaakt.

FRANKFORT.

5 December.

De waterstand van den Rijn is in de laatste dagen aanmerkelijk verbeterd, zoodat de met graan geladen schepen uit Nederland de reis hebben kunnen voortzetten. Volgens berigt van Keulen bedroeg het aantal schepen, welke tusschen die stad en de Nederlandsche grenzen op den Rijn het wassen van het water afwachtten, nog op den 26sten November 260.

— De invoer van graan, met uitzondering der tarwe en der peulvruchten, is langs de landgrenzen der provincie Pruissen, van de Weichsel tot de Oostzee, voortdurend vrijgegeven.

ENGELAND.

LONDEN, 5 December.

Er heeft hier eene talrijke vergadering plaats gehad, met het doel een verzoekschrift aan de Koningin te rigten, waarbij de afschaffing der doodstraf gevraagd wordt, omdat die straf is met den geest van het Christendom, niet aan het doel beantwoordt, nadeelige gevolgen heeft, nu eens onschuldi-

gen in het verderf stort, dan weder de ontkoming van schuldigen begunstigt, en dus de misdaad bevordert, in plaats van die tegen te gaan.

— Den 2den dezer is een lokaal, waar vele voorwerpen van kunst en ook ook eenige slangen en apen ter bezigtiging waren gesteld, in brand ontstaan, waardoor het geheele gebouw, de kunststukken, een gedeelte der dieren en ook een dweng is omgekomen.

— De Heer Little heeft een patent verkregen voor eene nieuwe meldmachine, welke in het lokaal van de *Illustrated News* tentoongesteld is. Eene van hare 8 cylinders drukt 15,750 vel in het uur, terwijl de gewone cylinder-persen slechts 5,000 vel in het uur leverden, hetgeen men steeds voor de uiterste grens van spoed hield.

— De beweging onder de handelaars, om vermindering der regten op de thee te verwerven, die te Liverpool begonnen is, heeft zich nu ook tot de fabrijkdistricten van Yorkshire uitgebreid. Te Leeds is eene talrijke vergadering in dien geest gehouden.

— Eene afbeelding van Oud Jeruzalem heeft te Dublin en Liverpool in hooge mate de bewondering opgewekt; dit kunststuk zal nu eerlang ook alhier worden tentoongesteld. Het is het werk van zekeren Brunetti, die daaraan veertien jaren in zijne tusschenuren heeft gearbeid.

— Van verschillende kanten van Ierland komen aanhoudend droevige berigten in, zoowel omtrent daar gepleegde misdaden, als wegens personen, die van gebrek zijn omgekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 December.

De Maarschalk Bugeaud heeft een nieuw bewijs gegeven van het absoluut gezag, dat hij zich in zijn gouvernement toekent. Het protestantsche consistorie meende zich te beklagen te hebben over D^r. Sautter, President der Hervormde kerken in de Kolonie, en van een streng, maar door de wet toegekend, gezag, gebruik makende, had het hem in zijne Functien geschorst. Deze beslissing kon alleen door een koninklijk besluit worden vernietigd. Maar de Maarschalk heeft bij besluit van 14 November eenvoudig het consistorie geschorst en een voorloopig consistorie benoemd, waarvan hij D^r. Sautter tot President benoemd heeft.

Het geschorste consistorie heeft geprotesteerd en zich bij de Ministers van Justitie en van Oorlog beklaagd.

— Het dagblad *le Siècle* meldt, dat de tooneelspeelster Rachel, eene Joodin, tot de Roomsche Godsdienst is overgegaan. De doopsplegtigheid zou binnen weinige dagen plaats hebben. Haar Peet de Hertog van Noailles heeft haar een geschenk gegeven van 50,000 fr., bestaande in eene ruiker van diamanten.

— Men meldt uit Brest, dat de korvet Camille, onder den kapitein P. Simon, in Augustus, op de kust van Angoa, twee Brasiliaansche schoeners heeft in beslag genomen, die ladingen jongdige Negers op deze kust innamen. De manschap van een dezer vaartuigen had zich aan land kunnen redden, de andere is gevat en aan boord der Camille overgebragt. Beide prijzen zijn te Goree opgebragt. De overvloedige voorraad van boeijen, levensmiddelen en water, toonde genoegzaam het doel aan. De kapitein heeft bekend, dat hij 200 kinderen moest bergen, in de beperkte ruimte welke overschiet aan boord van een vaartuig van tusschen de 30 en 40 ton. Dit lost het raadsel op der menigte moederlooze kinderen, welke onze kruissers bij alle factorijen vonden.

CORRESPONDENTIE.

De Redactie herinnert bij deze dat zij, ook bij de onverschilligste zaken, niet van den aangenomen regel afgaat, om stukken te plaatsen wier schrijvers zich niet bekend maken.

200ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ

Trekking der Vijfde Klasse,

1ste Lijst, Geene.
2de » Geene.
3de » No. 14751 en No. 1942 ieder een prijs van ƒ 1,000.
4de » Geene.

ADVERTENTIEN.

Op heden den 30sten November 1846, overleed, in den ouderdom van ruim 80 jaren, onze veelgeliefde Vader en Behuwd-Vader ADRIANUS VAN 'T HOFF, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk. Niet twijfelende aan de deelneming onzer Vrienden en Bekenden, zoo verzeeken wij van brieven van Rouwbeklag verschoond te blijven.

Uit aller naam,
F. VAN 'T HOFF.

UTRECHT, 1 December 1846.

Gevolg voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het afsterven onzer waarde en veelgeliefde Moeder ANNA CATHARINA WULKERS, Wed. den Heer B. H. SCHMIER, zoo betuigen wij langs dezen gebruikelijken weg, ook namens onze Kinderen, aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad, onzen welmeenenden en opregten dank.

J. H. SCHMIER,
F. S. SCHMIER,
Geb. SMITS.

LEYDEN, 3 December 1846.

Meen REGENTEN DER R. C. ARMEN EN WEEZEN, brengen door deze ter kennis van hunne geëerde Stadgenooten, dat de gewone uitdeeling van **versnaperingen gekookte Spijs**, een aanvang zal nemen op Donderdag den 10den dezer, en dat de Aandeelen van 36 Portiën tegen ƒ 2,25 te bekomen zijn aan 't Weeshuis op de St. Jacobsgracht.

Onze dankbetuiging voor de veldadige medewerking, steeds in deze zoo veel goed doende inrigting ontvangen, nemen wij de vrijheid dezelve op nieuw in hun geestig nadenken aan te bevelen.

Meen Regenten voornoemd,
V. HEES, *Secretaris.*

LEYDEN, 7 December 1846.

STEENKOLEN

te bekomen in allerlei soorten, tot verminderde prijzen, in de Kraaijerstraat. Ook te bevragen op het Levendaal bij de Kraaijerstraat, Wijk III No. 270,

PH. VAN DER HEYDEN.

Op Zaturdag den 19den December 1846, des avonds ten 6 ure, zal men in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, bij Opbod en Afslag, Veilen en Verkoopen:

Een HUIS EN ERF, te *Leyden*, aan de Oude Vest omtrent de Janvossensteeg, hebbende 4 Kamers, Keuken, Kelder, Zolders, Binnenplaats en verdere Gemakken, in Wijk VI, No. 1142.

Nog een HUIS te *Leyden*, op het Levendaal op den hoek der Vrouwensteeg, Wijk III Nos. 557, 556 en 555a.

En voorts diverse ERFPACHTEN, gevestigd op Vaste Goederen binnen *Leyden* en onder *Leyderdorp*; alles breeder bij aangeplakte biljetten omschreven.

De Percelen 1 en 2 zullen kunnen worden bezigtigd des Dingsdag en Donderdags van iedere week vóór de Verkooping, tusschen 10 en 2 uur; zijnde nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris BARKEY, te *Leyden*.

H. W. HAENEBERG & COMP. geven heden uit:

TOESPRAAK

BIJ HET GRAF

VAN

JOANNES CLARISSE,

In leven

A. L. M. Theol. et Phil. Doct., Oud Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan de Hoogeschool te Leyden, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw enz.,

DOOR

W. A. VAN HENGEL.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 7 DECEMBER.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Sluitkoers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	2½	pCt.	53⅝	53⅝	53⅝
Dito dito	3	»	71⅝	71⅝	71⅝
Dito dito	4	»	92⅛	92⅛	92⅛
O. L. Leening	4	»	92⅛		
Amortisatie Syndicaat	3½	»	83⅜		
Handel-Maatschappij	4½	»	175½	175½	175½
Haarlemmermeer	5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.		»			
BELGIE, Certificaten	4½	»			
Dito Dito	2½	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	2½	»			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 à	6	»	21⅛		
Dito bij dito, onbep. stukken	5	»	20⅝	21 7/16	
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	32 1/16	32 5/16	32 1/16
Coupons Ardoins		»	13⅜	13 5/16	
PORTUGAL, te Londen	3	»	41	41⅛	41⅛
RUSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816	5	»	104½		
Dito dito 1828 en 1829	5	»	104¾	104⅝	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	»	90⅝		
Dito bij Herz	4	»	88⅛	89	
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	»	87⅞	88	
Certificaten te Hamburg	5	»			
Inschrijving in Assign.	6	»	67⅛	67⅛	
Certificaten van dito	6	»	68⅜	69⅛	
POLEN, Certificaten	4	»			
Dito Aandeelen met Loting	1,300	ƒ			
Dito dito	500	»			
PRUISSEN, Loten van 50 R.		»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	5	pCt.			
Idem	4	»			
Oblig. Metallick	5	»	104⅝	105	
Idem	2½	»	57⅛		
Aandeelen 28 Mei 1834	500	ƒ			
Idem 1 April 1839	250	ƒ	386	388	
NAPELS, Certificaten	5	pCt.			
BRAZILIE	5	»			
AMERIKA	6	»			
Dito Bankactien	5	»	4⅝		
MEXICO	5	»	21	21⅛	21
VENEZUELA	2	»			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. IA LAU.